

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditrapport 2021 baten-lastenagentschap SSC-ICT

Colofon

Titel	Auditrapport 2021 baten-lastenagentschap SSC-ICT
Uitgebracht aan	Directeur baten- lastenagentschap SSC-ICT
Bijlagen	1
Kenmerk	2022-0000133572

Inhoud

1	Inleiding—7
1.1	Achtergrond—7
1.2	Samenvatting van conclusies en aanbevelingen—7
1.3	Doel en doelgroepen—8
1.4	Verspreidingskring—8
1.5	Leeswijzer—8
2	Uitkomsten onderzoek jaarrekening—9
2.1	Controle getrouw beeld financiële overzichten—9
2.2	Omvang financiële stromen en standen—10
2.3	Uitkomsten accountantscontrole financiële overzichten—10
2.3.1	Getrouwheidsfouten en -onzekerheden—11
2.3.2	Rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden—11
3	Bevindingen voortvloeiend uit jaareinde-controle—13
3.1	Inleiding—13
3.2	Hoog regulier operationeel resultaat—13
3.3	Onduidelijkheid over Rijksbrede ICT-voorzieningen—14
3.4	Verdere verbetering omzetproces nog steeds noodzakelijk—14
3.5	Totstandkoming niet uit de balans blijvende verplichtingen—15
3.6	Procedure afboeken vermiste CI's wordt niet tijdig nageleefd—15
3.7	Taakopvatting financial audits Interne Audit SSC-ICT in ontwikkeling—15
4	Follow up bevindingen eerdere rapportages—17
5	Ondertekening—20
	Bijlage wegingstabel—21

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Deze rapportage bevat onze bevindingen en aanbevelingen die voortvloeien uit onze controle van de jaarrekening 2021 en is primair geschreven voor de directeur van SSC-ICT.

Deze rapportage heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de verbetering van de bedrijfsvoering van SSC-ICT en het verder verbeteren van de samenwerking met de ADR. Wij wijzen erop dat het doel van de accountantscontrole is het verstrekken van een controleverklaring bij de jaarrekening. Dit betekent dat wij louter die onderdelen van de interne beheersingsorganisatie hebben beoordeeld die voor dat doel relevant zijn. Onze bevindingen zijn dus niet limitatief en wij verstrekken geen organisatie breed beeld.

In hoofdstuk 3 beschrijven wij de aandachtspunten met betrekking tot het financieel beheer voor zover dit punten zijn die nog niet eerder door ons zijn gerapporteerd. In de wegingstabel (bijlage 1) staan alle relevante punten waaraan het management van SSC-ICT aandacht moet schenken met het doel het financieel beheer verder te verbeteren.

1.2 Samenvatting van conclusies en aanbevelingen

De jaareinde afsluiting door SSC-ICT is beter verlopen dan voorgaande jaren. Dat neemt niet weg dat ook dit jaar, weliswaar minder dan in voorgaande jaren, correcties moesten worden doorgevoerd. De aandacht voor het verantwoordingsproces gedurende het boekjaar blijft onvoldoende waardoor relatief veel werk terecht komt in de periode januari- maart en waardoor het inzicht in de opbouw van bepaalde jaarrekeningposten soms gering is.

Het bedrag van niet rechtmatige transacties is dit jaar aanzienlijk hoger dan voorgaande jaren. Dit is met name het gevolg van het feit dat de wijze waarop de raamovereenkomst is aangepast om leasing mogelijk te maken naar onze opvatting niet juist is geweest waardoor de rechtmatigheid niet kan worden vastgesteld. Daarnaast hebben wij evenals voorgaande jaren onrechtmatige inhuurtransacties gesignaleerd.,

Het is opvallend dat sinds de invoering van het nieuwe kostprijsmodel het reguliere resultaat van SSC-ICT sterk is gestegen. Over 2021 is een positief resultaat geboekt van € 18,3 mln. Het behalen van een substantieel regulier resultaat roept spanning op met de Regeling Agentschappen.

Als gevolg van dit hoge resultaat zal een bedrag van € 17,7 mln. teruggestort worden aan de eigenaar. SSC-ICT verwacht dit bedrag weer terug te ontvangen ter financiering van de verdere transitie. Dit laatste vergt goedkeuring van Min Fin. Tevens ontstaat de vraag of de huidige Regeling Agentschappen, waarbij het eigen vermogen wordt gemaximeerd tot 5% van de gemiddelde omzet wel in voldoende mate voorziet in de noodzaak voor SSC-ICT om te kunnen innoveren.

De interne beheersing van de omzetverantwoording is aanmerkelijk verbeterd door introductie van de z.g. DFA-generator. Ook hier geldt dat de gewenste situatie nog niet is bereikt; er moet nog handmatig worden ingegrepen en wij hebben enkele fouten bij de omzetverantwoording geïdentificeerd.

Voor de overige punten die voortvloeien uit de controle 2021 verwijzen wij naar hoofdstuk 3. In bijlage hebben wij de wegingstabel opgenomen waarin alle relevante punten, dus ook de punten gerapporteerd in eerdere rapportages, zijn opgenomen.

1.3

Doel en doelgroepen

In dit rapport doen wij verslag van de uitkomsten van de werkzaamheden die wij op verzoek van het Audit Committee van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als interne auditdienst van het Rijk bij het baten-lastenagentschap SSC-ICT van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben verricht. Dit rapport is primair opgesteld voor de leiding van het agentschap. Wij veronderstellen dat SSC-ICT zelf dit rapport deelt met de eigenaar c.q. FEZ-BZK.

1.4

Verspreidingskring

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. In de ministerraad is besloten dat het opdrachtgevende ministerie, in casu het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, waarvoor de ADR een rapport heeft geschreven, het rapport binnen zes weken op de website van de rijksoverheid plaatst, tenzij daarvoor een uitzondering geldt. De minister van Financiën stuurt elk halfjaar een overzicht naar de Tweede Kamer met de titels van door de ADR uitgebrachte rapporten en plaatst dit overzicht op de website.

1.5

Leeswijzer

Dit rapport is als volgt ingedeeld:

Hs. 2: uitkomsten onderzoek jaarrekening

Hs. 3: bevindingen voortvloeiend uit jaareindecontrole

Hs. 4: follow up bevindingen eerdere rapportages

Hs. 5: ondertekening

2 Uitkomsten onderzoek jaarrekening

2.1 **Controle getrouw beeld financiële overzichten**

De interne jaarrekening

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de interne jaarrekening 2021 van het baten-lastenagentschap SSC-ICT.

Dat houdt in dat de in deze interne jaarrekening opgenomen financiële overzichten (de balans, de staat van baten en lasten, het kasstroomoverzicht en de toelichtingen hierop) een getrouw beeld geven van de grootte en de samenstelling van het vermogen van baten-lastenagentschap SSC-ICT op 31 december 2021 en van de baten en lasten over 2021 in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften. De controleverklaring is op 15 maart 2022 afgegeven en is opgenomen in de interne jaarrekening van het baten-lastenagentschap.

Wij plannen en voeren onze controle zodanig uit dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de financiële overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevatten. Het materieel belang is bepalend voor de strekking van het oordeel in de controleverklaring. De materialiteit voor de financiële overzichten als geheel bedraagt 2% van de baten voor fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld.

Bedrijfsvoeringsparagraaf

De leiding van het baten-lastenagentschap SSC-ICT rapporteert in de bedrijfsvoeringsparagraaf behorende bij de interne jaarrekening over de comptabele rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties over 2021. Onze controleverklaring heeft ook betrekking op deze mededeling van de leiding.

In de bedrijfsvoeringsparagraaf zijn de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden van de baten, lasten en balansmutaties over 2021 toegelicht daar de rapporteringstolerantie betreffende het financieel belang van onrechtmatige transacties (2% van de baten) ruimschoots is overschreden.

De goedkeurende controleverklaring betekent dat wij van oordeel zijn dat de rechtmatigheidsmededeling van de leiding van het agentschap in de bedrijfsvoeringsparagraaf een getrouw beeld geeft.

Overige (niet) financiële verantwoordingsinformatie

Voorts hebben wij onderzocht of de in het jaarverslag opgenomen andere (niet-financiële) verantwoordingsinformatie niet strijdig is met de in het jaarverslag opgenomen financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat. Ook zijn wij nagegaan dat het jaarverslag alle voorgeschreven informatie bevat. Deze werkzaamheden hebben niet geleid tot bevindingen.

Mededeling inzake het risico van fraude

Met ingang van 2021 rapporteren wij in de controleverklaring over onze inschatting van het risico van fraude en over de werkzaamheden die wij betreffende dit risico hebben verricht. Onder fraude wordt verstaan een bewuste fout met als doel het behalen van een onrechtmatig voordeel, voor het agentschap en/of voor een individuele medewerker, dat leidt tot een materiele fout in de jaarrekening. Hieruit volgt dat frauduleuze handelingen die geen materiele impact hebben op de

jaarrekening niet worden behandeld in onze mededeling opgenomen in de controleverklaring.

2.2 **Omvang financiële stromen en standen**

De omvang van de financiële stromen en standen voor het baten-lastenagentschap blijkt uit onderstaande tabel.

Tabel 1: Omvang financiële stromen en standen

€ x 1.000	2021	2020
Totaal baten	298.515	282.372
Totaal lasten	295.439	288.269
Saldo van baten en lasten ¹	18.346	4.597
Totaal activa	147.244	146.240
Totaal passiva (excl. eigen vermogen)	113.798	121.514
Totaal eigen vermogen	33.446	24.726

Het saldo van baten en lasten is exclusief de uitgaven van het transitieprogramma ad € 15,3 mln. (v.j. € 10,5 mln.)

2.3 **Uitkomsten accountantscontrole financiële overzichten**

Voor de evaluatie van fouten en onzekerheden hebben wij een ondergrens bepaald van € 295.000. Fouten per post van de jaarrekening die, geëxtrapoleerd en gecumuleerd, onder deze grens blijven worden genegeerd tenzij sprake is van specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld mogelijk frauduleuze transacties). In zo'n geval doen wij wel nader onderzoek.

De fouten en onzekerheden die de ondergrens overschrijden kunnen als volgt worden weergegeven:

Rechtmatigheid € 11,15 mln.

Getrouw beeld € 2,4 mln.

Tijdens de accountantscontrole zijn door de ADR geconstateerde fouten ten bedrage van € 3,0 mln. door SSC-ICT in de jaarrekening gecorrigeerd.

2.3.1 *Getrouwheidsfouten en -onzekerheden*

De volgende getrouw beeld fouten zijn door ons geïdentificeerd. Dit betreffen fouten die de ondergrens (€ 295.000) per post van de jaarrekening overschrijden: (bedragen x €1.000)

Omschrijving van de fout of onzekerheden	Fout	Jaarrekeningpost
<i>Toerekening periode</i> Een in 2022 ontvangen factuur waarvan de goederen in 2021 waren ontvangen is niet opgenomen in de administratie.	761	Materiële vaste activa
Grondslag voor omzet Omzet 2021 Rijksbrede ICT-voorzieningen SSO n Rijk is te hoog verantwoord.	298	Omzet
Inkoop / inhuur (facturen) Gefactureerd uurtarief wijkt af van NOK. Geëxtrapoleerde fout o.b.v 1 bevinding	450	Personele kosten
<i>Inkoop / inhuur (autorisatie)</i> Goedkeuren uren managers. Onzeker t.a.v. de rechtmatigheid en getrouwheid: - Transitie € 639 - Projecten € 250	889	Personele kosten

2.3.2 *Rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden*

De transacties waarvan de rechtmatigheid niet kon worden vastgesteld en die per post van de jaarrekening de ondergrens (€ 295.000) overschrijden kunnen als volgt woorden weergegeven: (bedragen x €1.000)

Omschrijving van de fout of onzekerheden	Fout	Jaarrekeningpost
<i>Inhuur / overbruggingsovereenkomsten</i> Onder niet rechtmatige Overbruggingsovereenkomst met ingangsdatum of verlenging in 2021 afgesloten NOK's.	1.141	Personele kosten
<i>Leasing</i> Contract allonge m.b,t, leasing onrechtmatig	5.810	Materiele kosten
<i>Inkoop / inhuur (NOKs)</i> Kandidaat voldoet niet aan de criteria. Geëxtrapoleerde fout o.b.v. 3 bevindingen	2.822	Personele kosten
<i>Inkoop / inhuur (facturen)</i> Gefactureerd uurtarief wijkt af van NOK. Geëxtrapoleerde fout o.b.v. 1 bevinding	450	Personele kosten
<i>Inkoop / inhuur (autorisatie)</i> Goedkeuren uren managers. Onzeker t.a.v. de rechtmatigheid en getrouwheid: - Transitie € 639 - Projecten € 250	889	Personele kosten

Het financieel belang van de niet rechtmatige transacties is ten opzichte van voorgaande jaren sterk gestegen. Dit is voornamelijk het gevolg van het onrechtmatig aanpassen van een raamovereenkomst waardoor leasing van devices mogelijk werd gemaakt (impact € 5.8 mln.). Daarnaast was ook dit jaar, evenals voorgaand jaar, sprake van onrechtmatige transacties die voortvloeien uit niet rechtmatige overbruggingsovereenkomsten. Het financieel belang van onrechtmatige transacties betreffende het inhuurproces is niet belangrijk toegenomen. Tot slot hebben wij dit jaar de zwakke interne controle rondom de goedkeuring van eigen uren door ingehuurde managers vertaald in een onzekerheid aangaande de rechtmatigheid.

3 Bevindingen voortvloeiend uit jaareindecontrole

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij nieuwe bevindingen die voortgevloeid zijn uit de jaareindecontrole en die nog niet gerapporteerd zijn in de interim rapportage van november 2021 en ook niet in rapporten over eerdere jaren.

3.2 Hoog regulier operationeel resultaat

Sinds de invoering van het nieuwe kostprijsmodel en wijze van factureren aan de klanten is het operationeel resultaat van SSC-ICT sterk gestegen. Dit is o.a. het gevolg van de achterblijvende investeringen (mede door de krappe ICT-arbeidsmarkt) waardoor een deel van de materieel vaste activa reeds is afgeschreven terwijl voor deze activa in het kostprijsmodel wel kosten worden doorberekend aan de klanten.

Over 2021 heeft SSC-ICT een regulier resultaat geboekt van positief € 18.3 mln. dit leidt ertoe dat in principe € 17.7 mln. afgedragen zal moeten worden aan moeder. Dit is mede gegeven het feit dat de klanten € 9 mln. extra bijdrage hebben gestort ten behoeve van transitie, opvallend. Het behalen van een hoog financieel resultaat staat op gespannen voet met de uitgangspunten van de Regeling Agentschappen.

SSC-ICT geeft aan te verwachten dat het bedrag van de afstorting aan de eigenaar wordt door de eigenaar teruggeven zal worden ter financiering van het verdergaande transitieproces. Door Deloitte is becijferd dat voor de verdere transitie van SSC-ICT een bedrag benodigd is van circa € 35 mln. SSC-ICT stelt verder dat de klanten behoefte hebben aan een stabiele beprijzing van de dienstverlening. Het feit dat dit leidt tot hoge winst is minder bezwaarlijk mits deze winst geïnvesteerd kan worden in de organisatie.

Indien deze verwachting van SSC-ICT daadwerkelijk uitkomt, en het bestemmingsfonds wordt voortgezet, dan moet de vraag worden gesteld of hiermee wordt aangetoond dat de Regeling agentschappen niet goed voorziet in de financieringsbehoefte van een sterk op innovatie gerichte organisatie zoals SSC-ICT. De vraag rijst of het maximeren van het eigen vermogen tot 5% van de gemiddelde opbrengsten, zoals momenteel voorzien in de Regeling Agentschappen, het voor SSC-ICT onmogelijk maakt in voldoende mate te innoveren.

Aanbeveling: treedt snel in overleg met FEZ en het Ministerie van Financiën over de financiering van de (verdere) transitie mede met het oog op het hoge operationele resultaat.

3.3 **Onduidelijkheid over Rijksbrede ICT-voorzieningen**

In 2020 heeft CIO-Rijk besloten om de kostenverdeelnotitie van 2021 te scheiden in twee verschillende notities, namelijk:

1. De kostenverdeelnotitie Beheer & Exploitatie en;
2. De kostenverdeelnotitie Doorontwikkeling & Vernieuwing

Voorheen werd voor doorontwikkeling en vernieuwing van de voorzieningen een bedrag van 10% bovenop de exploitatiekosten gereserveerd. Vanaf 2021 geldt dat de ICBR besluit over de aanvullende financiering met betrekking tot de doorontwikkeling en vernieuwing van de voorzieningen.

Deze voorzieningen worden door verschillende dienstverleners beheerd: SSC-ICT, Logius, DICTU, SSC-I, Belastingdienst en P-Direkt. Volgens de notitie zouden deze organisaties over de in deze notitie voorgelegde verdeling van de kosten, zelf factureren. Voor SSC-ICT betreft het Single Sign On Rijk (SSOn Rijk) voor een bedrag van € 298.000.

Per abuis leek SSC-ICT dit bedrag niet gefactureerd te hebben wat in eerste instantie heeft geleid tot een correctie. Op 15 maart bleek dat doorontwikkeling en vernieuwing toch niet door SSC-ICT gefactureerd dient te worden. De uitgevoerde correctie is derhalve ten onrechte gemaakt. Vanwege tijdgebrek heeft FEZ BZK besloten dat de correctie niet wordt teruggedraaid. De omzet wordt daarmee € 298.000 te hoog weergegeven.

3.4 **Verdere verbetering omzetproces nog steeds noodzakelijk**

Een uniform uitgevoerd omzetproces leidt tot een efficiënte werkwijze en vermindert de kans op fouten. Wij signaleerden dat SSC-ICT zelf initiatieven ontplooit om tot een uniforme werkwijze te komen, waarbij er op een aantal onderdelen mogelijkheden tot verbetering is. Dat neemt niet weg dat nog steeds sprake is van specifieke afspraken:

De generieke dienstverlening is ook opgenomen in de DFA generator. Omdat het Ministerie van Financiën de generieke dienstverlening apart gefactureerd wilde hebben moest dit bedrag van de DFA omzet worden afgetrokken. Over kwartaal 1/2 is dit correct gedaan echter over kwartaal 3/4 is verzuimd de DFA te verlagen waardoor € 1.173K teveel is gefactureerd. Per jaareinde is dit gecorrigeerd, in 2022 wordt dit met het ministerie van Financiën verrekend. Vanaf 2022 gaat SSC-ICT de generieke dienstverlening afzonderlijk factureren van de DFA omzet waardoor dit proces voor alle afnemers uniform gaat verlopen.

Bij VWS worden behalve de Basis+-kosten ook de maatwerkopdrachten op één factuur in rekening gebracht. Voor de andere afnemers geldt dit niet. Het verdient aanbeveling om deze procedure te uniformeren.

SSC-ICT koppelt omzet aan de verschillende categorieën Basis+, DVA en Maatwerk op basis van toe te kennen projectnummers. Bij de overige omzet signaleerden wij dat projectnummers niet altijd eenduidig worden gebruikt. Het risico bestaat dat door het toekennen van een foutief projectnummer omzet aan de verkeerde categorie wordt toegerekend. SSC-ICT is

voornemens om een uniformering in de werkwijze tot stand te brengen door voor de overige omzet te werken met projectnummers voor maatwerk.

Daarnaast signaleerden wij nog 2 andere verbeterpunten:

Nog niet alle diensten die via de DFA worden gefactureerd zijn gekoppeld aan een Business Service nummer. Dit kan een risico vormen voor de vergelijkbaarheid, traceerbaarheid en monitoring.

Eén DFA (BZ) was niet tweezijdig getekend. De bijlage is wel ondertekend door SSC-ICT.

Aanbeveling:

- (1) Probeer zoveel mogelijk te komen tot uniformering van afspraken met klanten. Afwijkingen voor specifieke klanten doet de kans op fouten sterk toenemen;
- (2) Zorg dat alle DFA diensten gekoppeld worden aan een Business Service;
- (3) Let erop dat DFA's tweezijdig zijn getekend.

3.5 **Totstandkoming niet uit de balans blijvende verplichtingen**

De totstandkoming van deze post verliep niet goed. In 1e instantie was een volledig onjuist overzicht opgenomen in de jaarrekening. Dit werd pas naar aanleiding van vragen van de ADR ontdekt.

Momenteel worden alleen posten opgenomen die hoger zijn dan € 1 mln. Dit leidt ertoe dat veel posten niet worden vermeld. Wij geven in overweging de grens van € 1 mln. te verlagen.

Aanbeveling:

- (1) verbeter het proces inzake het samenstellen van het overzicht "niet uit de balans blijvende verplichtingen" en draag er zorg toe dat er ook sprake is van interne controle gericht op de juistheid van dit overzicht.
- (2) Overweeg de grens om posten op te nemen te verlagen.

3.6 **Procedure afboeken vermiste CI's wordt niet tijdig nageleefd**

In 2021 heeft SSC-ICT verbeteringen doorgevoerd in het materieel beheer door het structureel invoeren van maandelijkse tellingen (10 per jaar) in het centrale magazijn in Rijswijk. Dit heeft geleid tot minder afwijkingen tussen de fysieke assets en de weerslag daarvan in de CMDB. Wat nog verbeterd dient te worden is de formele opvolging en afwikkeling van aangetroffen afwijkingen. SSC-ICT is voornemens om in 2022 elke telling in een maandelijks proces volledig af te wikkelen, inclusief monitoring en finale afwikkeling in de CMDB van 'definitieve' vermissingen.

Aanbeveling:

- (1) Zorg dat de resultaten van interne inventarisaties tijdig in de standen van het CMDB worden verwerkt.

3.7 **Taakopvatting financial audits Interne Audit SSC-ICT in ontwikkeling**

Internal Audit vervult al langer een goede en bewezen rol bij het uitvoeren van IT audits. Gegeven de aard van de organisatie kunnen eigen IT auditors, in dienst van SSC-ICT, veel toegevoegde waarde bieden aan SSC-ICT.

Het is de ambitie van Internal Audit om ook financial audits uit te voeren waarbij het streven nadrukkelijk is dat de ADR van deze werkzaamheden gebruik kan maken. Wij zijn van opvatting dat de toegevoegde waarde op gebied van financial audit beperkt is voor SSC-ICT en mogelijk zelfs leidt tot doublures met de werkzaamheden van de ADR die door de formele regelgeving waaraan de ADR zich moet houden niet te voorkomen zijn.

Zo moet Internal Audit voldoen aan allerlei eisen alvorens de ADR kan steunen op haar werkzaamheden en conclusies. Wij betwijfelen of het voor Internal Audit haalbaar is te voldoen aan de eisen op gebied van de kwaliteitsbeheersing. Het simpele feit dat Internal Audit slechts beschikt over één gekwalificeerde accountant maakt dit nagenoeg onhaalbaar. Wij betwijfelen zodoende sterk of Internal Audit ooit een positie zal bereiken waarbij wij gebruik kunnen maken van haar werkzaamheden en de door haar getrokken conclusies.

Wij vinden het logischer voor SSC-ICT dat Internal Audit wordt ingezet als tool of management waarbij ze zich meer richten op de bredere "business risks" voortvloeiend uit het primair proces. Dit vergt met name de inzet van goed gekwalificeerde IT auditors.

Aanbeveling:

- (1) Ga na waar de "echte" toegevoegde waarde van Internal Audit voor SSC-ICT zit. Heroverweeg de doelstelling van Internal Audit. Bedenk dat Internal Audit als "voorportaal" van de ADR-controle nauwelijks toegevoegde waarde zal bieden aan SSC-ICT maar wel zal leiden tot hogere kosten.

4 Follow up bevindingen eerdere rapportages

Interimrapportage november 2021

In de interimrapportage van november 2021 behandelden wij de volgende onderwerpen (met verwijzing naar het paragraafnummer van het interimrapport). In de kolom status geven wij weer in hoeverre onze werkzaamheden per jaareinde deze bevindingen nog hebben doen wijzigen.

Bevinding	Status
Inzicht in de boekhoudkundige cijfers gedurende het boekjaar blijft gering (punt 3.1)	Voor wat betreft het inzicht in de cijfers is per jaareinde een verbetering gerealiseerd.
Mededeling in controleverklaring over beheersing risico van fraude (punt 3.2)	Zie controleverklaring
Transitieprogramma (punt 3.3)	SSC-ICT heeft een uitvoerige toelichting in de jaarrekening opgenomen. Tevens zijn intern redelijk gedetailleerde analyses van uitgaven versus oorspronkelijke begroting opgesteld.
Materieel beheer (punt 3.4)	Het gerapporteerde punt is niet gewijzigd. Aanvullend kunnen wij nog opmerken: evenals voorgaand jaar heeft een interne inventarisatie van materieel aanwezig bij klanten plaatsgevonden maar zijn de geconstateerde verschillen nog niet verwerkt in de standen per 31 december 2021. Gezien de omvang van de verschillen zal dit evenwel niet materieel zijn.
Materieel vaste activa, juistheid boeking van (des)investeringen (punt 3.5)	Ook per jaareinde hebben wij bevindingen: (1) Wij constateerden dat een factuur voor hardware, geleverd in 2021, niet in de administratie was verantwoord. Voor een getrouwe waardering dient de factuur in 2021 in aanmerking genomen te worden als materiele vaste activa en "Nog te Ontvangen Facturen". SSC-IT heeft aangegeven dat facturen voor activa nooit worden verantwoord als transitoria. Daarnaast stelden wij vast dat SSC-ICT zelf geen controle heeft uitgevoerd op dit aspect, in lijn met het 'draaiboek jaarrekening

	<p>2021'. Hierdoor ontbreekt inzicht in de omvang van deze massa per jaareinde.</p> <p>(2) Het proces van de totstandkoming van de bepaling van de financiële omvang van de desinvesteringen is echter, zoals in eerdere rapportages aangegeven, omvangrijk en complex en vindt plaats in Excel. Het risico van het maken van fouten bij deze periodieke exercitie is zonder meer aanwezig. Daarbij is Excel niet integer. Bovendien is nooit volledig zeker dat het te desinvesteren activum dezelfde is als de met de factuur gelinkte CI.</p>
Controle van de Omzet (punt 3.6)	De problematiek is per jaareinde niet significant anders dan reeds tussentijds gerapporteerd. Dit heeft ertoe geleid dat onze jaareindecontrole fouten identificeerde inzake de verantwoording van omzet ten bedrage van € 2.9 mln. (deze fouten zijn gecorrigeerd). Ook bleek dat bepaalde activiteiten niet gekoppeld konden worden aan klanten. Hierdoor zijn activiteiten voor een bedrag van circa € 6 mln. niet gefactureerd.
Bedrijfsvoeringsparagraaf (punt 3.7)	V.w.b. de inkooptransacties heeft SSC-ICT zelf enkele onrechtmatigheden aangeleverd echter hierin heeft de ADR wel nog e.e.a. moeten corrigeren. Geconcludeerd kan worden dat het zelf opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording nog verbetering behoeft.
Minicompetities (punt 3.8)	De problematiek is per jaareinde niet gewijzigd en heeft geresulteerd in een onrechtmatigheid.
Goedkeuren eigen uren (punt 3.9)	<p>De problematiek is per jaareinde niet gewijzigd. Wij hebben dit vertaald in een onrechtmatigheid.</p> <p>Een oplossing voor de langere termijn vergt een andere wijze van afrekenen. Momenteel is dit nog niet mogelijk en zal zodoende de interne controle moeten worden aangetrokken door 2^e beoordeling door eigen managers.</p>
Leasing van de devices (punt 3.10)	De problematiek is niet gewijzigd t.o.v. hetgeen tussentijds reeds was gerapporteerd. Dit heeft ertoe geleid dat de verplichting inzake dit contract

	als onzeker v.w.b. de rechtmatigheid is aangemerkt
CBA-advies (punt 3.11)	Niet langer relevant

Issues gerapporteerd in voorgaande jaren

In bijlage 1 geven wij een overzicht van alle issues die wij gerapporteerd hebben over het controlejaar 2021 **en eerdere jaren** voor zover deze per heden nog relevant zijn. Tevens geven wij in dit overzicht een indicatie van het financieel belang alsmede een indicatie van het belang betreffende het financieel / materieel beheer. Tot slot geven wij weer in welk jaar een issue voor de eerste maal is gerapporteerd.

Opvallend is dat meerdere punten reeds voor 2020 zijn gerapporteerd. Niet al deze punten kunnen op korte termijn worden opgelost. Dat neemt niet weg dat een aantal van deze punten op relatief korte termijn oplosbaar zijn.

5 Ondertekening

Den Haag, 28 april 2022

w/g

Auditdienst Rijk

Bijlage wegingstabel

In deze bijlage zijn alle aandachtspunten, punten gerapporteerd in dit rapport en punten uit eerdere rapporten, opgenomen die nog relevant zijn.

jaar van ontstaan	Individuele bevinding	(1) Risiko jaarrekening	(2) Kwalitatief	(3) Risiko financieel / materieel beheer	(4) Voortgang in 2021
Verantwoordingsproces					
2021	Hoog regulier operationeel resultaat	Gemiddeld. Knelpunt met Regeling Agentschappen bij structureel positief resultaat	Ja	Hoog risico vanwege regelgeving, blijvende mogelijkheid tot innovatie en relatie met afnemers.	Nieuwe bevinding
2021	Totstandkoming niet uit de balans blijkende verplichtingen	Gemiddeld.	Ja	Gemiddeld. In de hectiek van het jaarrekeningtraject risico op onvoldoende aandacht.	Nieuwe bevinding
2020	Inzicht in de boekhoudkundige cijfers gedurende het boekjaar blijft gering. Tussentijdse afsluiting voor verbetering vatbaar	Substantieel. Heeft betrekking op de gehele jaarrekening en administratie	Nee	Hoog voor wat betreft financieel beheer.	Geringe voortgang
2020	Bij de boeking van de MVA hebben wij geconstateerd dat fouten gemaakt worden.	Laag. De resulterende fouten zijn niet materieel	Nee	Gemiddeld. Financieel beheer	Geen voortgang

jaar van ontstaan	Individuele bevinding	(1) Risico jaarrekening	(2) Kwalitatief	(3) Risico financieel / materieel beheer	(4) Voortgang in 2021
2021	SSC-ICT moet zelf het bedrag van de onrechtmatige transacties vaststellen	Gemiddeld. De mededeling aangaande de rechtmatigheid valt onder de controleverklaring	Nee	Gemiddeld. Uit oogpunt van goed financieel beheer moet SSC-ICT deze werkzaamheden zelf verrichten	Nieuwe bevinding
Materieelbeheer					
2021	Procedure afboeken vermiste CI's wordt niet tijdig nageleefd	Laag. Omvang af te boeken CI's relatief laag.	Nee	Gemiddeld uit oogpunt van materieel beheer en basale hygiënefactoren.	Nieuwe bevinding
2020 en eerder	Foutieve registraties in Topdesk	Laag. Kan van invloed zijn bij het bepalen van de DFA. Invloed is gering	n.v.t.	Gemiddeld uit oogpunt van materieel beheer. Topdesk is de registratie van activa	Onbekend
2020 en eerder	ontbreken koppeling tussen Topdesk en Exact	Laag. Zie vorige punt	n.v.t.	Hoog. Door het ontbreken van de koppeling kan er geen zekerheid worden verkregen over de juistheid van de in Topdesk opgenomen gegevens. Dit is in het kader van zowel financieel als materieel beheer bijzonder ongewenst. Tevens wordt nu feitelijk de activa 2x geregistreerd (in Topdesk en in Exact)	Is een bijzonder complex probleem. SSC-ICT denkt na over een oplossing maar zicht op een concrete oplossing is er niet.
2020	afstootproces niet geformaliseerd	Laag. Bedrag is niet materieel daar het meeste is afgeschreven	nee	Hoog. Een ordentelijk afstootproces is van belang voor het materieel beheer. Tevens is hier een frauderisico	Punt is bijna opgelost

jaar van ontstaan	Individuele bevinding	(1) Risiko jaarrekening	(2) Kwalitatief	(3) Risiko financieel / materieel beheer	(4) Voortgang in 2021
2020	Devices blijven bij medewerkers thuis	Laag. Devices zijn meestal al afgeschreven	nee	Hoog. Dit issue is van belang in het kader van materieel beheer. Tevens is hier een frauderisico en is er een relatie met integriteitsbeleid.	Er komt een eenmalige terughaal-actie. Dit is geen structurele oplossing
Omzetproces					
2021	Uniformering omzetproces dringend gewenst	Laag. Door aggregatieniveau van de jaarrekening beperkte invloed.	Nee	Gemiddeld. Uniforme processen passen in de aanpak van een professionele organisatie	Nieuwe bevinding
2021	Onduidelijkheid over Rijksbrede ICT-voorzieningen	Laag. Financiële impact beperkt	Nee	Laag.	Nieuwe bevinding
2020 en eerder	DFA's worden niet tijdig getekend. Dit leidt tot een aanzienlijke roodstand bij SSC-ICT gedurende het boekjaar	Laag. Heeft uiteindelijk geen impact op de jaarrekening	Nee	Gemiddeld. Uit oogpunt van goed financieel beheer is dit buitengewoon onzakelijk	Issue is kleiner maar nog niet opgelost
2021	De DFA generator is een verbetering maar het vergt nog steeds handmatig ingrijpen totdat de bronadministraties betrouwbaar zijn.	Substantieel. De DFA generator werkt nog niet optimaal. Er is nog steeds een verhoogd risico op een materiele fout.	Nee	Hoog. Financieel beheer	Nieuwe bevinding
2021	Bepaalde dienstverlening kan niet worden gealloceerd en wordt nu niet gefactureerd	Substantieel. De omzet betreft een zeer substantieel bedrag.	Nee	Hoog. Dit is een ernstige tekortkoming in het financieel beheer	Nieuwe bevinding

jaar van ontstaan	Individuele bevinding	(1) Risico jaarrekening	(2) Kwalitatief	(3) Risico financieel / materieel beheer	(4) Voortgang in 2021
Inkopen en aanbesteden					
2020 en eerder	Bij de gunning van opdrachten inzake inhuur is vaak discussie over de gestelde eisen	Gemiddeld. SSC-ICT huurt weliswaar veel in echter dit issue heeft nog nooit geleid tot een materiele fout maar wel forse fouten	Nee	Gemiddeld. Uit oogpunt van goed financieel beheer en rechtmatigheid is dit van belang.	Issue is onder controle maar aandacht blijft vereist
2020 en eerder	De controle op het goedkeuren van eigen uren vindt niet adequaat plaats	Gemiddeld. Bedrag is beperkt.	nee	Hoog. Betreft financieel beheer en fraude risico. Tevens kan dit leiden tot onrechtmatige transacties	SSC-ICT heeft toegezegd procedure aan te trekken
2021	Gebruik van rijksbrede ROKs kan alleen tot een bepaalde maximum waarde	Substantieel. SSC-ICT maakt veel gebruik van ROKs. Kan leiden tot een forse geïmporteerde onrechtmatigheid	Nee	Laag. Is een rijksbreed probleem voor organisaties die ROKs afsluiten. SSC-ICT doet dit niet en kan dit ook niet beheersen / mitigeren. SSC-ICT heeft / krijgt wel een rol bij het informeren over het gebruik van ROKs	Nieuwe bevinding

jaar van ontstaan	Individuele bevinding	(1) Risiko jaarrekening	(2) Kwali tatief	(3) Risiko financieel / materieel beheer	(4) Voortgang in 2021
Governance					
2020 en eerder	Geen externe leden auditberaad	n.v.t.	n.v.t.	Laag: auditberaad is niet verplicht bij agentschappen. Dit auditberaad is niet formeel opgericht. Feitelijk heeft het meer het karakter van een geformaliseerd overleg tussen het DMT SSC-ICT en ADR over allerlei audit gerelateerde issues	SSC-ICT heeft n.a.v. de managementletter 2020 aangegeven geen externe leden te benoemen
Wet en regelgeving					
Accountantscontrole					
2021	Taakopvatting financial audits Interne Audit	Laag	n.v.t.	Laag. ADR heeft twijfels bij toegevoegde waarde financial audit t.b.v. de jaarrek. controle	

Legenda:

(1) Hoe materieel (kwantitatief) voor de jaarrekening is de bevinding?

De evaluatie van bevindingen versus de kwantitatieve materialiteit kan de strekking van de controleverklaring beïnvloeden

(2) Is er sprake van kwalitatieve materialiteit vanwege de aard van het issue betreffende het samenstellen van de jaarrekening?

De evaluatie van bevindingen versus de kwalitatieve materialiteit kan de strekking van de controleverklaring beïnvloeden

(3) Hoe hoog is het risico voor het financieel en materieel beheer van SSC-ICT? Doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid zijn de eisen vanuit de Regeling financieel en materieel beheer.

Opmerkingen inzake het financieel en materieel beheer komen tot uitdrukking in de management letter.

(4) Voortgang in 2021

Betreft issues gerapporteerd in voorgaande jaren